

BBY209 (TÜRKÇE)
BİLGİSAYAR YAZILIMLARI (Zorunlu - 2 AKTS)
İZLENCE / GÜZ 2025-2026

İstanbul 29 Mayıs Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümü
Güz 2025-2026

Ders Saatleri: Çarşamba, 11:00-12:50
Öğr. Gör. Dr. Kaan ÇINAR
Eposta: yz.kcinar@29mayis.edu.tr

Dersin Amacı ve Tanımı

Bu ders, Bilgi ve Belge Yönetimi alanında kullanılan yazılımları tanıtmayı ve öğrencilere uygulamalı beceriler kazandırmayı amaçlamaktadır. Öğrenciler; kütüphane, arşiv ve belge yönetimi yazılımlarının yanı sıra dijital kütüphane, veri analizi, Osmanlıca transkripsiyon ve yapay zekâ tabanlı araçların temel işlevlerini öğrenecek, her hafta gerçekleştirilecek uygulamalı çalışmalar aracılığıyla bu yazılımları pratik olarak deneyimleme fırsatı bulacaklardır.

Dersin Öğrenme Çıktıları

Çıktılar

- **Çıktı 1:** Öğrenci, kütüphane, arşiv ve belge yönetimi yazılımlarını tanır ve temel işlevlerini uygular.
- **Çıktı 2:** Öğrenci, dijital kütüphane yazılımlarında koleksiyon oluşturma ve metadeta işleyişini kavrayabilir.
- **Çıktı 3:** Öğrenci, veri analizi ve görselleştirme araçlarını kullanarak raporlar ve grafikler hazırlar.
- **Çıktı 4:** Öğrenci, Osmanlıca transkripsiyon yazılımlarını deneyimler.
- **Çıktı 5:** Öğrenci, yapay zekâ tabanlı yazılımların bilgi hizmetlerindeki kullanım örnekleri hakkında bilgi sahibi olur.
- **Çıktı 6:** Öğrenci, yazılım entegrasyonu ve veri güvenliği konularında farkındalık geliştirir.
- **Çıktı 7:** Öğrenci, doğal dil işleme ve metin tabanlı yazılımların (OCR, metin madenciliği vb.) temel işlevlerini tanır.
- **Çıktı 8:** Öğrenci, BBY alanındaki yazılımları eleştirel bir bakış açısıyla değerlendirir ve geleceğe yönelik eğilimleri tartışır.

Dersin Ölçme-Değerlendirmesi ve Gereklilikleri

- **A. Ara Sınav (40 puan):** (%40)
- **B. Final Sınavı (60 puan):** (%60)

Harf Notu Değerlendirmesi **100 Puan** Üzerindendir.

BBY209 (TÜRKÇE)
BİLGİSAYAR YAZILIMLARI (Zorunlu - 2 AKTS)
İZLENCE / GÜZ 2025-2026

Ders Politikaları

İntihal:

Bir kişinin ödevlerinde ve ders için hazırlanan herhangi bir çalışmasında başka kişilerin ifade, buluş veya düşüncelerini kaynak göstermeksizin kendisine aitmiş gibi kullanması intihaldir. İntihal bir tür sahtekârlık ve hırsızlıktır.

Alıntı ifadeler ve fikirler için kaynak göstermemek ya da ödünç alınan ifadeleri tırnak içinde yazmamak ve kaynak göstermemek intihal sayılır. İntihal bilinçli olarak veya kaza eseri oluşabilir. Öğrenciler teslim ettikleri yazı ve sunumlarında intihal yapmadıklarını beyan eder. Aksi durumlar ortaya çıktığı takdir, öğrenci dersten kalacak ve Üniversite tarafından bu konuda disiplin soruşturması yapılacaktır.

Bu kapsamda, dersin herhangi bir gerekliliğinde yapay zekâ uygulamaları da intihal kapsamında değerlendirilecektir. Makalelerin ya da kitapların çevrimiçi ortamda bulunabilecek özet, yorum; ya da çeşitli uygulamalar vasıtasıyla oluşturulacak özetlerini kullanmak intihal kapsamında değerlendirilir.

Derse Katılım ve Yoklama:

Ders katılım zorunludur. Teorik derslerin en az %70'ine uygulamaların en az %80'ine devam etmeyen öğrenci o dersin yarıyıl sonu sınavına giremez. Ders katılımı, derse gelip gitmeyi değil, ders boyunca sınıfta kalmayı gerektirir. Sınıf yoklaması dersin sonunda alınır.

Aşağıda belirtilen okuma listesindeki kitap-makale ve kitap bölümlerini üniversite kütüphanesinden erişmek mümkündür. Dönem başında okumalar öğrencilerle dijital ortamda paylaşılır. Bu dosyalarda eksik olması, okumanın iptal olduğu manasına gelmez. Bu izlencede bulunan tüm materyale, öğrencinin ulaşması, ulaşamadığı takdirde dersin haftası geçmeden öğretim üyesine bildirmesi gerekmektedir.

BBY209 (TÜRKÇE)
BİLGİSAYAR YAZILIMLARI (Zorunlu - 2 AKTS)
İZLENCE / GÜZ 2025-2026
HAFTALIK DERS İZLENESİ

Ders için gerekli iletişim ve haftalık kaynaklar dersin Teams grubu üzerinden paylaşılacaktır.
Gruba kaydolmak için Öğretim Üyesine bilgi veriniz.

Hafta 1: Haftanın Konusu Derse genel giriş ve bilgisayarın temel kavramları, İşletim sistemleri, bileşenleri ve görevleri, (Windows, Linux) Bilgisayarda donanım ve yazılım kavramları (İlk 3 konu hızlı tekrar) BBY yazılım ekosisteminin tanıtımı (örnek ekran görüntüleri, demo) Dersin kaynakları Ders sunumları
Hafta 2: Haftanın Konusu Veritabanına giriş (Veritabanı kavramı ve kütüphane otomasyon yazılımları ilişkisi), Kütüphane otomasyon yazılımları Dersin kaynakları Ders sunumları
Hafta 3: Haftanın Konusu Açık kaynak dijital kütüphane yazılımları Dersin kaynakları Ders sunumları
Hafta 4: Haftanın Konusu Arşiv yazılımları Dersin kaynakları Ders sunumları
Hafta 5: Haftanın Konusu Belge yönetimi yazılımlarına giriş Dersin kaynakları Ders sunumları
Hafta 6: Haftanın Konusu Veri analizi ve görselleştirme I Dersin kaynakları Ders sunumları
Hafta 7: Haftanın Konusu Osmanlıca transkripsiyon yazılımları Dersin kaynakları Ders sunumları
Hafta 8: Arasınnav Haftası
Hafta 9: Haftanın Konusu Doğal dil işleme (NLP) kavramı Doğal dil işleme yazılımları Kütüphanelerde ve arşivlerde kullanım alanları Açık kaynak NLP kütüphaneleri ve çevrimiçi araçların tanıtımı

BBY209 (TÜRKÇE)
BİLGİSAYAR YAZILIMLARI (Zorunlu - 2 AKTS)
İZLENCE / GÜZ 2025-2026

Dersin kaynakları Ders sunumları
Hafta 10: Haftanın Konusu Yapay zekâ yazılımlarına giriş Ders sunumları
Hafta 11: Haftanın Konusu Bulut tabanlı uygulamalar ve veri güvenliği Dersin kaynakları Ders sunumları
Hafta 12: Haftanın Konusu Veri analizi ve görselleştirme II Dersin kaynakları Ders sunumları
Hafta 13: Haftanın Konusu Osmanlıca transkripsiyon atölyesi Uygulama: Grup çalışması – Küçük bir metnin ortak transkripsiyonu Dersin kaynakları Ders sunumları
Hafta 14: Haftanın Konusu BBY yazılımlarında gelecek eğilimleri Dersin kaynakları Ders sunumları
Hafta 15: Haftanın Konusu Genel Tekrar ve Dersin Kapanışı Uygulama: Dönem projelerinin kısa sunumları Dersin kaynakları Ders sunumları

KAYNAKLAR:

- Ankara Üniversitesi. (t.y.). *Elektronik Belge ve Arşiv Yönetim Sistemi (e-BEYAS)*.
<https://beyas.ankara.edu.tr/>
- DSpace. (t.y.). *DSpace open source repository software*. <https://dspace.org/>
- Guo, R., Pang, Y., Xu, Y., Liu, Z., Chen, Y., & Guo, Y. (2025). Application of artificial intelligence technologies in library services at the top 100 US universities. *The Electronic Library*, 43(4), 619–648.
- ICA-AtoM. (t.y.). *Access to Memory (AtoM) – User Documentation*.
<https://www.accesstomemory.org/en/>
- Kırkıl, Y., & Boran, T. (2024). *Dijital kütüphanecilik: Türkiye’de 2000–2024 yılları arasında yayımlanmış tezlerin incelenmesi*.
- Kurtuldu, K. (2020). *Koha kütüphane otomasyon sistemi üzerine bir inceleme*
- Library Technology Guides. (2023). *ILS perceptions survey 2023*.
<https://librarytechnology.org/perceptions/2023/>
- Milli Eğitim Bakanlığı. *Bilgisayara giriş ve işletim sistemleri*. Ankara: MEB.